

Mamà cumple Cien Años

Javier Matesanz

No record ara l'edat que a la darrera crònica que vaig llegir se li atribuïa a Rafaela Aparicio. I francament m'és ben igual, ja que pel que fa a mi du aquí, a les pantalles, tota la vida. No record ara què deia el comunicat mèdic de les seves darreres xacres: infart, problemes cardiovasculars, insuficiència respiratòria; què fa més. Se'n va sortir i això és el que importa. Pel que fa a mi, Rafaela no envelleix. Sempre ha estat major. Jo només la record major, i adorable. Sempre va ser aquella padrina, o aquella espècie de padrina adoptiva que eren totes les tetes, sàvies i joves d'esperit. Vigoroses per dedins i velles per defora. Ja ho va

dir Saura: *Mamá cumple cien años*. La mamà del cine espanyol.

Ara Rafaela està una mica pansida, o potser es tracta d'una altra de les seves convincents i entranyables interpretacions. La vida de Rafaela es confon amb el cine, el cine amb Rafaela. Per tant, mentre existesqui el cine existirà Rafaela, i si *Mamá cumple cien años* el cine els ha complit també. M'ensum, Rafaela, que hi ha vida per estona. Hi ha cine per segles. I si no, ¿a què ve que Déu ha estat el teu darrer personatge? (*Oh! cielos* Jesús Franco). El talent és un do, la immortalitat un obsequi del cine. Gràcies, Rafaela.

Cent Anys de Besos (3)

Claudio Klynhout

BESOS DE NOVEL·LA

La literatura ha estat un referent indispensable pel desenvolupament argumental del cine. En versions de grans novel·les, hi trobam alguns dels besos més significatius i recordats dels primers cent anys de cine. *La dama de les camèlies* amb Greta Garbo i Robert Taylor; *Maria Antonieta* amb Norma Shearer i Tyrone Power; *Un rostro de mujer* amb Melvyn Douglas i Joan Crawford; *Retrat de Jennie* amb Joseph Cotten i Jennifer Jones; *Romeu i Julieta* amb Leslie Howard i Norma Shearer; *Rhapsody* amb Vittorio Gassman i Elizabeth Taylor; *Mort a Venècia* amb Dick Bogarde i Bjorn Andersen; *Cims borrascosos*; *Gigi* amb Louis Jourdan i Leslie Caron, o la pròpia *My Fair Lady* en les seves dues versions; *David Copperfield* amb Maurin O'Sullivan i Frank Lawton; *El guepard*, amb Burt Lancaster i Alain Delon són alguns dels exemples de les primeres dècades i que els darrers anys d'han convertit en una cosa freqüent, la qual cosa evidencia una crisi creadora o la voluntat de les productores d'assegurar-se èxits de taquilla amb temes i obres que han complotat a l'opinió pública.

BESOS D'AMOR I LLÀGRIMES

Allò que el vent s'endugué ha fet vessar llàgrimes a diverses generacions, convertint les seves escenes de besos en mites llegendaris del setè art. Anys abans (1942) *Casablanca* posava en blanc i negre una història de separació bella i decadent, les escenes de besos de les quals també han encunyat els millors moments del cine. *Hechos el uno para el otro* amb Carole Lombard i James Stewart; *Dies de vi i roses* amb Lee Remick i Jack Lemon; *Un hombre y una mujer*

amb Jean Louis Trintignant i Ainouk Aimée, són altres clàssics de culte. Al públic dels primers decennis li encantava el melodrama o el drama pur, era com una teràpia secreta en la qual es regalimaven llàgrimes i més llàgrimes. Més recentment *Tal como éramos*, *Love story*, *Doctor Zhivago*, *En el estanque dorado*, *La fuerza del cariño*, *Memorias de África*, *Oficial y Caballero*, *Ghost* o els actuals *Puentes de Madison* han desencadenat passions, sospirs i llàgrimes. Tota una mostra ampla i variada dels besos com a emoció al servei del guió i per descomptat com a fórmula de l'èxit.

Besos i drames van units a l'amor; i a aquest gènere s'han relacionat les grans estrelles i dives. Noms que inclouen des de Lana Turner a Rita Hayworth, a través d'un llarg recorregut per Bette Davis, Charles Boyer, Ingrid Bergman, Joan Crawford, Joseph Cotten, Olivia de Havilland, Greta Garbo, Merle Obreron, Rudolph Valentino, Carole Lombard, Henry Fonda, Barbara Stanwick, Rock Hudson, Gary Grant, James Cagney, William Holden, Lauren Bacall.

